

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Vejnara a soudkyň JUDr. Naděždy Javůrkové a Mgr. Nadi Pínové ve věci žalobce: **OSPAP a.s.** se sídlem K Hrušovu 292/4, Praha 10, zast. JUDr. Radovanem Bernardem, advokátem se sídlem V Jámě 1, Praha 1, proti žalovanému : **Dopravní rozvojové středisko ČR, a.s.** se sídlem Na Kavčích horách 4, Praha 4, zast. Mgr. Stanislavem Němcem, advokátem se sídlem Vinohradská 32/1215, Praha 2, o určení existence věcného břemene, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 19. června 2012 č.j. 23 C 94/2011-58,

t a k t o :

Rozsudek soudu I. stupně **se p o t v r z u j e .**

Žalobce je povinen zaplatit žalovanému na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 49.126,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta Mgr. Stanislava Němce.

O d ů v o d n ě n í

Rozsudkem z 19.6.2012 zamítl soud I. stupně žalobu, jíž se žalobce domáhal určení toho, že je oprávněným z věcného břemene spočívajícího v právu průjezdu (resp. jízdy) přes pozemky parc. č. xxx a xxx kat. úz. Xxx, obec Praha, zaps. na LV č. xxx u Katastrálního úřadu pro hl. m. Prahu, kat. pracoviště Praha, na kterých se nachází drážní vlečka „ Xxx xxx “ začínající výhybkou č. OS1 v km 1,02 a končící výhybkou č. OS5 v km 0,528 (výrok ad I.), jakož i toho že je oprávněn vykonávat právo průjezdu (resp. jízdy) přes pozemky parc. č. xxx a xxx kat. úz. Xxx, obec Praha, zaps. na LV č. xxx u Katastrálního úřadu pro hl. m. Prahu, kat. pracoviště Praha, na kterých se nachází drážní vlečka „ Xxx xxx “ začínající výhybkou č. OS1 v km 1,02 a končící výhybkou č. OS5 v km

0,528 (výrok ad II.). Žalobci uložil dále povinnost zaplatit žalovanému na náhradě nákladů řízení částku 25.440,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho právního zástupce a povinnost zaplatit ve stejné lhůtě České republice na účet tamního soudu doplatek soudního poplatku ve výši 3.000,- Kč. V případě žalobou uplatněného návrhu výroku ad II.) soud I. stupně uzavřel, že za situace, kdy mezi účastníky existuje spor o samotnou existenci práva věcného břemene, žalobce ve smyslu ust. § 80 písm. c) o.s.ř. neprokázal svůj naléhavý právní zájem na určení samostatného obsahu práva tomuto věcnému břemeni odpovídajícího, jehož popis je již obsažen v žalobou uplatněném nároku (ad I.). V případě žalobního návrhu výroku ad I.) pak obvodní soud dovodil, že důkazy, jež byly v řízení navrženy a provedeny, nebylo prokázáno vlastnické právo žalobce k inkriminované drážní vlečce (podle závěrů prvoinstančního soudu nebylo ovšem prokázáno ani vlastnické právo žalovaného). I když však vlastnictví vlečky žalobce prokázal, nemohl by v řízení o určení existence věcného břemene tak, jak bylo v žalobním návrhu formulováno, uspět, neboť žalobce neprokázal a přes poučení soudem ani nikdy dostatečně netvrdil, že by byly splněny předpoklady stanovené v § 134 odst. 1 a § 151o odst. 1) obč. zák., tj. že by byl žalobce nepřetržitě po dobu deseti let vzhledem ke všem okolnostem v dobré víře, že mu právo věcného břemene s obsahem vymezeným v navrhovaném výroku náleží a že toto právo po stanovenou dobu též vykonával. Žalobce v daném případě neoznačil žádný titul (konkrétní ani domnělý), kterým by odůvodnil počátek své dobré víry v existenci práva, jehož určení se domáhá. Nejen provedenými důkazy, nýbrž i vlastním žalobním tvrzením žalobce bylo prokázáno, že žalobce do roku 1991 vycházel z názoru, že se stal vlastníkem pozemku parc. č. xxx, když tento názor prosadil i před katastrálním úřadem, který jej do katastru nemovitostí zapsal s duplicitou vlastnictví k uvedenému pozemku vedle již dříve zapsaného vlastníka s.p. TAXI Praha. Své tvrzené vlastnické právo žalobce bránil i v soudním řízení o určení vlastnictví ve sporu s tímto druhým duplicitním vlastníkem, vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 10 sp. zn. 17 C 336/96, v němž bylo rozsudkem ze dne 22.9.1999, který nabyl právní moci dne 26.11.1999, rozhodnuto, že vlastnické právo k tomuto pozemku žalobci nesvědčí. Jestliže se tedy až do tohoto okamžiku žalobce domníval (a byl podle svého tvrzení v dobré víře), že mu k pozemku parc. č. xxx svědčí právo vlastnické, nemohl být současně v dobré víře, že mu k témuž pozemku svědčí právo odpovídající jím tvrzenému věcnému břemeni. Takové právní překvalifikování tvrzené dobré víry o existenci vlastnického práva na dobrou víru o existenci věcného břemene není možné, což dokládá již četná judikatura Nejvyššího soudu ČR. Žalobce pak netvrdil ani žádné skutečnosti, které by mohly případně svědčit o počátku dobré víry v existenci věcného břemene práva průjezdu přes inkriminovaný pozemek po právní moci výše uvedeného soudního rozhodnutí, navíc je nesporné, že žalovaný od roku 2002, kdy pozemky parc. č. xxx a xxx nabyly v dražbě, projevoval nesouhlas s jejich užíváním žalobcem, pročez by případně nově založené právo průjezdu mohl žalobce v dobré víře vykonávat necelé tři roky (v případě pozemku parc. č. xxx ostatně žalobce netvrdil vůbec žádný právní důvod, od něhož svůj tvrzený nárok odvozuje). S ohledem na výše uvedené závěry proto soud I. stupně žalobu zamítl, když výrok o nákladech řízení odůvodnil odkazem na ust. § 142 odst. 1 o.s.ř., výrok o doplatku soudního poplatku odkazem na položku č. 2b) sazebníku soudních poplatků.

Proti rozsudku podal žalobce odvolání. Vytýkal soudu I. stupně nesprávnost skutkových zjištění a z toho plynoucí vadnost právního posouzení věci. Žalobce je přesvědčen o tom, že nabídl dostatek důkazů k prokázání skutečnosti, že od uvedení stavby vlečky do trvalého provozu v roce 1988 vlečku provozuje, zabezpečuje její pravidelnou údržbu a opravy, umožňuje styk dráhy s jinými drahami a s příslušným drážním úřadem řeší veškeré záležitosti s provozem vlečky spojené. Územní rozhodnutí k výstavbě vlečky na pozemcích, u nichž právo hospodaření dle tehdejších právních předpisů vykonával právní předchůdce

žalobce, bylo vydáno již v roce 1970 a byla k němu vyžádána stanoviska všech vlastníků dotčených pozemků, tedy i předchůdce žalovaného. Žalobce tak vykonává ve vztahu k vlečce po dobu několika desetiletí určité činnosti typické pro jejího vlastníka či provozovatele, aniž by jakákoli třetí osoba usilovala o výkon této činnosti pro sebe. Žalobce je současně přesvědčen o tom, že je faktickým vlastníkem inkriminované vlečky, a to v celé její délce, tedy i v části situované mimo areál žalovaného, kteroužto skutečnost dovozuje především z rozhodnutí ministra průmyslu ČR č. 208/91 ze dne 28.3.1991, jímž získal do vlastnictví jednak „pozemky, k nimž měl právo hospodaření zrušený státní podnik OSPAP“, jednak „ostatní majetek zrušeného státního podniku“, přičemž se jedná jak o pozemky č. parc. xxx a xxx, tak i o předmětnou drážní vlečku. Není možné, aby k jeho tíži byla kladena absence některých souvisejících dokumentů, způsobená chaotickým vedením evidence nemovitostí a práv k nim se vztahujících v období, kdy byl veškerý majetek vlastněn státem, a nebylo tak důsledně rozlišováno, převáděno a evidováno vlastnictví jednotlivých státních podniků k němu. Z výše uvedených skutečností tedy žalobce dovozuje svou dobrou víru v oprávněnost užívání předmětných pozemků pro účely provozu vlečky s tím, že až do 27.3.1991 šlo o dobrou víru ohledně oprávněného užívání pozemků, v období od 28.3.1991 do 17.10.1996 se jednalo o dobrou víru ohledně oprávněného užívání pozemků a zároveň jejich vlastnictví, od 18.10.1996 do 27.8.2002 opět jen o dobrou víru ohledně oprávněného užívání pozemků. Dobrá víra žalobce v jednotlivých obdobích byla dána objektivními okolnostmi, k jejichž vývoji docházelo bez žalobcova vlivu. Jestliže z hospodářské smlouvy a z rozhodnutí ministra průmyslu ČR bylo zřejmé právo (právního předchůdce) žalobce na užívání (správu), resp. vlastnictví pozemků, nelze žalobci klást k tíži, že soudním rozhodnutím s účinky od 26.11.1999 bylo jejich vlastnictví v rozporu s uvedenými dokumenty přiřknuto právnímu předchůdci žalovaného s dopadem na dobrou víru žalobce ohledně vlastnictví pozemků. Právní předchůdce žalovaného z titulu přiřknutého vlastnictví nečinil žádné kroky směřující k narušení pokojného užívání pozemků k provozu vlečky žalobcem, čímž de facto uznal status quo spočívající v kontinuálním bezplatném užívání pozemků žalobcem. Žalobce byl mimo to až do 26.11.1999 jako vlastník dotčených pozemků zapsán v katastru nemovitostí, což je skutečnost rovněž způsobilá založit ve vztahu k žalobci dobrou víru ohledně oprávněného výkonu užívacího práva k pozemkům. Žalobce se tak domnívá, že jeho dlouhodobá dobrá víra ohledně oprávněného užívání pozemků nemohla být narušena obdobím od 28.3.1991 do 17.10.1996, kdy se z objektivních příčin domníval, že mu k inkriminovaným pozemkům svědčí vlastnické právo, jehož nedílnou součástí je i výkon práva užívat předmět vlastnictví. Jestliže bylo pozdějším rozhodnutím soudu s účinky od 26.11.1999 pravomocně určeno, že žalobci vlastnické právo k pozemkům nesvědčí, je třeba uzavřít, že žalobce byl ohledně rozsahu svých práv v omluvitelném omylu, každopádně byl však v dobré víře o tom, že pozemky pro účely vlečky užívá oprávněně. S ohledem na veškeré shora vyložené skutečnosti proto žalobce navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil a žalobě v celém rozsahu vyhověl.

Žalovaný ve svém vyjádření poukazoval na správnost závěrů soudu I. stupně o neprokázání dobré víry ohledně žalobcem tvrzené existence věcného břemene spočívajícího v právu průjezdu přes žalovaný vlastněné pozemky. Zpochybnil sice obvodním soudem vyjádřený názor, že vlastnictví inkriminované drážní vlečky nebylo prokázáno ani jednou ze stran, když s odkazem na zákon č. 266/94 Sb. o drahách je žalovaný přesvědčen o tom, že vlečka je pouhou součástí pozemku, pročež vlastnické právo k ní svědčí jemu. Zároveň však zdůraznil, že otázka vlastnického práva k předmětné vlečce s žalobou uplatněným nárokem bezprostředně nijak nesouvisí. Žalobce se domáhá obecného práva průjezdu (resp. jízdy) přes pozemky žalovaného, aniž by takové právo v navrhovaných žalobních petitech jakkoli omezoval jen na jízdu po vlečce či na jízdu kolejovými vozidly. Vlastnictví vlečky tedy pro

řešení daného sporu nemá žádný význam. Žalobce se pak zásadně mylí v názoru, že dobrá víra ohledně tvrzeného práva vlastnického za použití argumentace a maiore ad minus zahrnuje i dobrou víru v existenci práva odpovídajícího věcnému břemeni. Žalovaný v tomto směru odkázal na obsáhlou judikaturu Nejvyššího soudu ČR, jež se již dávno ustálila v názoru, že držitel práva odpovídajícího věcnému břemeni musí být se zřetelem ke všem okolnostem v dobré víře, že vykonává právě takové právo, nikoli právo jiné, kupř. vlastnické. Víra ve vlastnictví pozemku tak nejen že nepotvrzuje vydržení práva odpovídajícího věcnému břemeni, nýbrž vznik tohoto práva vydržením přímo vylučuje. Jestliže se tedy žalobce po určitou dobu domníval, že je vlastníkem pozemku, potom nemohl být současně v dobré víře, že vykonává právo odpovídající věcnému břemeni. Žalovaný proto navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek jako správný potvrdil.

Odvolací soud podle ust. § 212 a § 212a o.s.ř. přezkoumal rozsudek soudu I. stupně a došel k závěru, že odvolání není důvodné.

Soud I. stupně vycházel při svém rozhodnutí z dostatečně zjištěného skutkového stavu věci a právní závěry, k nimž dospěl, považuje odvolací soud za zcela příléhavé.

V případě žalobou uplatněného petitu ad II.) je třeba prvoinstančnímu soudu přisvědčit, že na samostatném určení obsahu práva odpovídajícího věcnému břemeni, určení jehož existence se žalobce již domáhá v navrženém petitu ad I.), není dán naléhavý právní zájem, a takový žalobní nárok nemůže z hlediska ust. § 80 písm. c) o.s.ř. obstát. Odvolací námitky žalobce ostatně s tímto právním závěrem ani blíže nepolemizovaly.

Veškeré odvolací námitky se soustředily do zpochybnění závěrů, jež soud I. stupně učinil ohledně žalobou uplatněného návrhu ad I.) na určení existence věcného břemene spočívajícího v právu průjezdu žalobce přes pozemky parc. č. xxx a xxx v kat. úz. Xxx, na nichž se nachází v navrhovaném petitu konkretizovaná drážní vlečka. Odvolání v podstatě zopakovalo obsáhlou a vysoce strukturovanou argumentaci obsaženou již v žalobním návrhu, na právních závěrech prvoinstančního soudu však není schopno nic změnit. Žalobce sám jak v žalobním návrhu, tak i v odvolání, poukazuje na své dlouholeté přesvědčení o tom, že mu svědčí vlastnické právo k pozemku parc. č. xxx, kteréžto tvrzení bylo vyvráceno až v řízení o určení vlastnického práva vydaným rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 22.9.1999 sp. zn. 17 C 336/96, který nabyl právní moci dne 26.11.1999. Následně proto žalobce změnil právní důvod své tvrzené dobré víry s tím, že pokud není vlastníkem předmětné nemovitosti, pak tedy alespoň vydržel právo průjezdu odpovídající věcnému břemeni. Soud I. stupně, stejně jako žalovaný ve svém vyjádření, ovšem v tomto směru správně odkázal na ustálenou soudní praxi vycházející ze závěru, že posouzení toho, zda držitel je se zřetelem ke všem okolnostem v dobré víře, že mu věc nebo právo náleží, nemůže vycházet jen z posouzení subjektivních představ držitele. Dobrá víra držitele se musí vztahovat i k okolnostem, za nichž vůbec mohlo věcné právo vzniknout, tedy i k právnímu důvodu (titulu), který by mohl mít za následek vznik práva; titul nabytí držby zde sice nemusí být, držitel však musí být se zřetelem ke všem okolnostem v dobré víře, že jeho držba se o takový titul opírá. Otázka existence dobré víry se posuzuje z hlediska objektivního, tedy podle toho, zda držitel při běžné opatrnosti, kterou lze po něm požadovat, neměl a nemohl mít pochybnosti, že mu právo odpovídající věcnému břemeni náleží. Skutečnost, že se někdo chová způsobem, který naplňuje možný obsah práva odpovídajícího věcnému břemeni, ještě neznamená, že je držitelem věcného práva. Předpokladem držby a vydržení práva odpovídajícího věcnému břemeni ve smyslu ust. § 151o, § 130 odst. 1 a § 134 odst. 1 obč. zák. je oprávněná držba tohoto práva; držitel tak musí být se zřetelem ke všem okolnostem

v dobré víře, že vykonává právě právo odpovídající věcnému břemeni (srovnej rozhodnutí NS ČR sp. zn. 22 Cdo 1597/2011, sp. zn. 2 Cdon 1178/96 či sp. zn. 22 Cdo 595/2001). Jestliže se tedy žalobce až do roku 1999 domníval, že je vlastníkem předmětného pozemku, nemohl být po tuto dobu zároveň v dobré víře, že k této nemovitosti vykonává právo odpovídající věcnému břemeni. Existence jakéhokoli titulu, na jehož základě by žalobce mohl dovozovat takovou dobrou víru v období následujícím po pravomocném vyřešení otázky vlastnického práva k předmětné nemovitosti, nebyla prokázána a žalobcem ostatně ani tvrzena. Ohledně pozemku parc. č. xxx pak právní důvod, od něhož svůj nárok odvozuje, netvrdil žalobce rovněž ani v žalobě.

S ohledem na shora vyložené je tedy zřejmé, že ani sporná otázka vlastnického práva k drážní vlečce není pro rozhodnutí v této věci podstatná, když předmětem řízení byla žalobcem tvrzená existence věcného břemene, přičemž žalobce neprokázal naplnění zákonem předpokládané zásadní podmínky dobré víry. Bez významu pak není ani žalovaným ve vyjádření k odvolání akcentovaná skutečnost, že žalobní petit tak, jak byl žalobcem formulován, nekoresponduje s obsáhlými žalobními tvrzeními ohledně existence a vlastnictví drážní vlečky, neboť žalobce svůj žalobní návrh koncipoval jako určení existence obecného práva průjezdu přes inkriminované pozemky, aniž by právo průjezdu jakkoli spojoval s uvedenou vlečkou.

Ze všech výše uvedených důvodů proto odvolací soud rozsudek soudu I. stupně včetně akcesorických výroků o nákladech řízení a o doplatku soudního poplatku jako správný podle § 219 o.s.ř. potvrdil.

Výrok o nákladech odvolacího řízení vychází z ust. § 142 odst. 1 a § 224 odst. 1 o.s.ř. s tím, že procesně úspěšný žalovaný má v této fázi řízení právo na náhradu za zastoupení advokátem (odměna advokáta 2 x 20.000,- Kč dle § 2 odst. 1, § 5 písm. b/ a § 17 písm. b/ vyhl. č. 484/2000 Sb., 2 x 300,- Kč režijní paušál dle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/96 Sb. a částka 8.526,- Kč jako DPH ve výši 21% dle § 137 odst. 3 o.s.ř.) v celkové výši 49.126,- Kč.

P o u č e n í : Pro tomuto rozsudku lze podat dovolání za podmínek uvedených v ust. § 237 o.s.ř. Takové dovolání lze podat do 2 měsíců ode dne doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR u soudu, který ve věci rozhodoval v I. stupni.

V Praze dne 28. března 2013

JUDr. Tomáš **V e j n a r** , v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Billianová Vlastimila